

GIRISIMCILIK

Yrd. Doç. Dr. Abdullah KARAKAYA

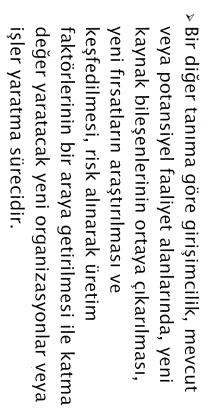

Bunlardan bazıları şunlardır.

- > Girişimcilik, iktisadi mal veya hizmet üretimi için gerçek veya tüzel kişilerce üretim faktörlerinin bir araya getirilerek, ekonomik fırsatların yeni değerlere dönüştürüldüğü organizasyonun sağlanmasıdır.
- Bir atasözünde ifade edildiği gibi girişimci, un, yağ ve şekeri tedarik edip helvayı yapan kişidir.

Girişimciliğin Tanımı

 Teknik, ekonomik, sosyolojik ve psikolojik bağlamlarda ve her türlü örgütlerde geçekleşmekte olan girişimciliğin günümüzde çok çeşitli tanımları yapılmaktadır.

- Kısaca girişimcilik; ürünlerin, süreçlerin, organizasyonların ve pazarların yeni bileşenlerinin oluşturulduğu bir süreçtir.
 - > Girişimcilik yeni ve bilinmeyen bilginin yaratılması sürecidir.

➤ Girişimcilik, bir bireyin veya bir grubun bir organizasyon vasıtasıyla

>değer yaratma, karlı bir işi başlatma veya

büyütme, yeni bir mal ya da

➤ hizmet sunma ve katma değer yaratma süreçleridir.

> Girişimcilik, gerekli zaman ve çabanın tahsis edilmesiyle finansal, psikolojik ve sosyal risklerin alınması yoluyla parasal kazançların ve kişisel tatminin elde edildiği katma değeri olan farklı eylemler ortaya koyma sürecidir.

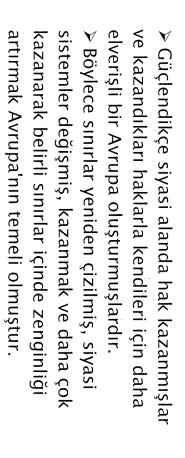
Girişimciliğin Tarihçesi

İnsanoğlunun tarihin ilk yıllarından bu yana yaşamak ve ihtiyaçlarını karşılamak için yaptığı her faaliyet aslında basitçe girişim olarak nitelendirilebilir.

- > Avcılık, balıkçılık, çiftçilik, hayvancılık, ticaret vb. gibi her türlü faaliyet tarihin ilk dönemlerinden beri insanoğlunun girişimci olduğunu ortaya koyuyor.
- Öyleyse her insan öyle veya böyle girişimci görünüyor.
- Hatta geçmişteki atalarımız bizlerden daha girişimciydiler.

- Girişimcilik İlk kez 18. yüzyılın başında Fransız ekonomist Richart Canutillo tarafından tanımlanmıştır.
- Avrupa'daki bu ilk girişimciler ticaretten kazandıklarıyla güçlenmişler,

- İlkel insan, bugün girişimciliğin tanımlarında ortaya konulan tüm özellikleri içinde barındırmaktaydı.
- Risk alıyorlardı, yenilik yapıyorlardı, yaşamlarını ortaya koyuyorlardı, fakat yaptıkları tüm bu faaliyetlerin tek amacı hayatlarını devam ettirebilmek ve daha iyi yaşamaktı.

Girişimciliğin önemi

- Sdirişimciliğin önemi; toplumsal ihtiyaçların saptanması, bu ihtiyaçları karşılamaya yönelik uygun yatırımların gerçekleştirilmesi ve bunların sonucunda istihdam, gelir, yaşam ve kalitesinin artırılması ile ilgilidir.
 - > Varlığı koruma, bağımsızlık, demokratik rejim

 Ülkemizde son yıllarda bölgeler ve iller arasında gözlenen hızlı değişmeler makro politikalar yanında, girişimcilik faktörüne olan ilgiyi arttırmıştır.

 Girişimcilik ülke kalkınmasında olduğu kadar, günümüzde bölgesel, yöresel (yerel), kentsel, kırsal kalkınmada önemi hızla artan bir olgudur.

- Kısaca girişimciliğin önemi kalkınmaya sağladığı katkılar açısındandır.
- Oynamaktan maksat kazanmaktır.
- Girişimcilikten maksat kalkınmaktır.

GIRİŞİMCİNİN TOPLUMSAL MİSYONU

 Girişimcilerin bulundukları topluma karşı çok önemli misyonları vardır. Bunları kısaca şöyle sıralayabiliriz:

- Girişimci sayısının artması ile toplumsal refah düzeyi , insanların hayat standartları da yükselecektir.
- Girişimcilikte asıl amacın, daha çok para kazanmak olarak düşünülse de, para sadece bütünün bir parçasıdır. Asıl amaç toplumsal yaşam kalitesini artırmaktır.

1. Az gelişmiş ülkelerde en önemli sorunlardan biri işsizliktir. İşsizlik ürün/hizmet üretimi için yeni yatırımların yapılmaması sonucunda doğar. İşsizlikten kurtulmanın en etkin yolu, kişilerin kendi işlerini kurmalarıdır. Girişimci sayısı ne kadar artarsa, istihdam oranı da o kadar artar.

- Girişimciler hem bilim ve teknolojiyi kullanarak, hem de bu alanlara kaynak aktararak bilim ve teknolojinin gelişmesine ön ayak olurlar.
- Girişimciler yurtdışında, kendi ülkelerinin reklamını yaparlar.

20

Girişimcilik Türleri

 Girişimcilik değişik bakış açılarından farklı biçimlerde tanımlanabilir.

kullanarak , bunların atıl olmalarını önlerler.

Örneğin turistik bölgelerde insanların evlerini pansiyon olarak kullanmaları.

Girişimciler kullanılmayan potansiyelleri

Bunlardan bazıları aşağıda sunulmuştur.

Firsat Girişimciliği

- Fırsat girişimciliği temelde, pazardaki mevcut fırsatları görerek ya da potansiyel fırsatları sezinleyerek, mevcut olan bir mal veya hizmeti pazara sunmaktır.
- Girişimci, geleceğe ait öngörülerde bulunarak, doğabilecek fırsatları kollar ve karlı olabilecek alanlara yatırım yapar.

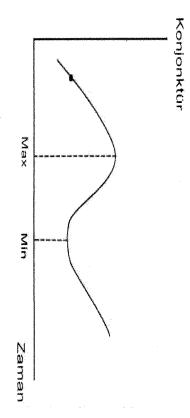
 Fırsat girişimciliğinde pazardaki potansiyel fırsatların kollanması ve buna göre yatırımlara girilmesi önemlidir.

Yaratıcı Girişimcilik

 Yaratıcı girişimcilik, yeni bir fikir veya buluşu, ya da mevcut olan bir mal veya hizmetin dizayn, fiyat, kalite gibi yönlerden iyileştirilerek pazara sunulmasıdır.

Konjonktür Girişimciliği

Konjonktür Girişimciliği

Yaratıcı girişimcilikte mevcut ürünlerde tasarım veya kullanım itibari ile bazı değişiklikler yapılması, hatta, tüketici beklentilerinin de ötesinde mevcut olmayan ürünleri yeni bir fikir veya buluşun pazara sürülmesi şeklinde üreterek, piyasaya sunmak önemlidir

İç Girişimcilik

Faaliyet halindeki organizasyonlardaki girişimcilik olarak ele alınan iç girişimcilik; organizasyonel ve genel ekonomik gelişmede çok önemli bir dinamik unsur olarak değerlendirilmektedir. İç girişimciliğin önemi, işletmeleri gerek karlılık gerekse ekonomik büyüme bakımından yeniden canlandırması ve performanslarını iyileştirmesinde yatmaktadır.

ç

• Bununla birlikte iç girişimcilik sadece belirli sektörlerde faaliyet gösteren işletmelere (organizasyonlara) yönelik de değildir; aynı zamanda bir bütün olarak ekonomiyi ele almakta ve her türlü işletme (veya organizasyonlara) yönelik olabilmektedir.

 İç girişimcilik, kaynakları elde etme ve kullanma yeteneği, strateji oluşturma ve performans seviyesi bakımından sistematik olarak bağımsız girişimcilikten farklıdır.

Cünkü iç girişimcilik bir ekonomiyi, verimlilik artışları, en iyi işletme uygulamalarının ortaya çıkarılması, yeni yatırım alanlarının yaratılması ve işletmelerin uluslararası rekabet seviyelerini yükseltmesi bakımından etkileyebilmektedir.

• Girişimcilik, yeniliklerin ortaya çıkarılması, yeni istihdam yaratılması, yeni işletmeler kurulması ve ekonomik büyümenin ve toplumun refah seviyesinin artırılması bakımlarından ekonomik ve sosyal hayatta oynadığı rollerle ilgilidir.

 Bununla birlikte, girişimsel davranışın ve eğilimin mevcut organizasyonlarda oynadığı roller özellikle ülkemizde henüz yeterince ele alınamamaktadır.

Ayrıca, ülkemizde son yıllara kadar girişimcilik üzerine literatür, genellikle yeni, küçük ve orta ölçekli işletmeler kurma üzerine yoğunlaştığı gözlemlenmektedir.

- Buna göre bağımsız girişimcilik, girişimciliğin ekonomik ve sosyal hayatta oynadığı rollerin sınırlı biçimde ve daha çok yeni işletmelerin kurulması şeklinde algılanması ile ilgilidir.
- Bağımsız girişimcilik, en kısa anlatımla yeni organizasyonlar yaratma süreci olarak tanımlanabilir.

33

Bununla birlikte, şiddetli küresel rekabetin yaygınlaşması, ekonomik, teknolojik, yasal, politik ve kültürel çevredeki hızlı değişim ve dönüşümlerin ortaya çıkması, dünyanın ileri gelen firmalarında olduğu gibi ülkemizdeki pek çok firmayı da, hayatta kalabilmek için kendi girişimsel potansiyellerini harekete geçirmenin veya farkına varmanın gerekliliği açıktır.

Devlet Girişimciliği

Yatırımcı Girişimcilik

- ▶ Kişisel (Bireysel) Girişimcilik
- · Sanayileşme sürecinin başlangıcında görülen bu girişimcilik tipidir.
 - · Karar yetkisi tek kişinin elindedir.

Paylaşımcı/Katılımcı Girişimcilik

Finansman, üretim, pazarlama, araştırma vs. Sanayileşmenin gelişmesi ile birlikte işletme içinde iş bölümü ve uzmanlaşma artmıştır. gibi yeni görevler/işlevler doğmuştur.

•İşletme için uzmanlaşma ve iş bölümü

henüz gelişmemiştir.

yöneticisi durumundadır.

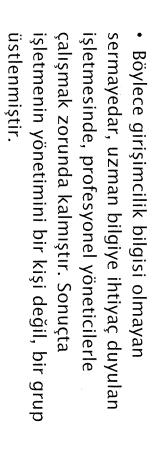
·Bu kişi işletmenin hem sahibi hem de

 Bu durumda girişimci söz konusu alt dallara ilişkin her biri ayrı uzmanlık gerektiren görev ve yetkilerin büyük bir kısmını daha alt yüzeydeki yöneticilere bırakırken kendisi uzun dönemli stratejik kararların özellikle yatırım kararlarını alınması görevini üstlenmiştir.

Yönetici Tipi Girişimcilik

 Yatırıma dayalı girişimcilik tipinde deneyime dayalı yöneticilik bilgisi yeterli olurken, zamanla işletme yönetim ve sorunlarının bilimin konusu olmasıyla, eğitilmiş yöneticiler yetişmeye başlamıştır.

- Yatırımcı girişimcilikte sermaye sahibinin egemenliği ve yönetiminde son sözü söyleme hakkı sürmektedir.
- İşletmeyi yine tek başına kontrol etmektedir. Ancak günlük işlerin yürütülmesini alt düzey yöneticilere bırakmıştır.

Bilişimci Girişimcilik

• Bilgi toplumunda bilişim teknolojisinin bilgi üretimini hızlandırması sonucu bilginin hem hacmi hem de göreceli önemi artırmıştır. Bu bilgiler, girişimcinin kararlarını belirleyecektir. Girişimci riskini en aza indirmek ve en yüksek karı elde edebilmek için kendini belli bir bilgi yüküyle donatarak karar ve tercihlerinde akılcı olmak zorundadır.

- Bilişimci girişimciliği şu şekilde formüle edebiliriz:
- ▶ Bilişimci girişimci = Yetenek x Güdülenme x Bilişim
- Söz konusu üç unsur birbirini çarpım etkisiyle artırmaktadır.

 Ayrıca girişimci ekonomik ve toplumsal alanlarda köklü yeniliklerin ve girişimlerin kaynağı durumundadır. Çünkü bu buluşlara üretim sürecine ve ticari ilişkilere aktararak yenilik şekline dönüştüren girişimcilerdir.

Bilgisiz ve Bilinçsiz/Kopyacı Girişimcilik

• Bilişimci girişimciliğin gereği gibi uygulanamanası durumunda buna karşıt terimlerle ifade edilebilecek değişik girişimci türleri söz konusu olabilir. Bunlardan birisi, eksik veya yanlış bilgi ile girişimciliğe yönelme anlamında bilgisiz girişimcilik olarak isimlendirilebilir.

- Iş alanlarının ve sektörlerin artan bilgi gereksinimine cevap verebilecek bilgi donanımına sahip olmamayı ifade eder.
- Diğeri, çevresinden gördüğü kadarıyla, onların faaliyetlerini taklit ederek girişimcilikte bulunmaktır. Bu tür girişimcilik için kopyacı girişimcilik terimi kullanılabilir.

- Ortak dağıtım kanallarını kullanma
- Ortak bilgi bankası oluşturma
- Ar–Ge birimlerinin birleştirilmesi
- Ortak Girişimler oluşturma (İş Ortaklıkları)

Stratejik Girişimler

- Küresel rekabetin artması ile yaygılaşmıştır.
- İşletmeler arasında dayanışma ve kaynak birleştirme faaliyetlerinin genel adıdır/şeklidir.

Ortak Girişimcilik

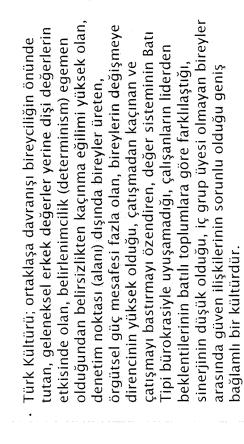
- lş Ortaklıkları Joint Venture Belli bir iş için kurulan ortaklıklar. Genellikle büyük çaplı proje tipi taahhüt işlerinde, farklı uzmanlık gerektiren işlerde işbirliği yapma şeklinde olur
- Ör, Baraj, Boğaziçi Köprüleri, Metro inşaatıvb.

- Bu oluşumda, güçlerin sinerjik etkisinden yararlanmak hedeflenir.
- Proaktif (öngörücü-basiretli yaklaşım) yaklaşımın somut ifadesidir.
- Bunun tersi reaktif yaklaşımdır (tepki gösterici yaklaşımdır)
- Şirketleşme

 Ayrıca başarma ihtiyacı ve risk alma girişimcinin kişilik özelliklerindendir. Girişimci kişinin kişilik özelliklerine, onun yetiştiği çevreye ve kültürel özelliklerine bağlıdır.

Kültürel Değerler ve Girişimcilik

· Girişimciliğin oluşmasında bireysel (kişilik) ve çevre faktörleri birlikte etkilidir. Bireysel çıkarları en üst seviyeye çıkarma, girişimciliğin oluşmasında en önemli etkendir.

Girişimciliğin ortaya çıkmasına neden olan temel faktörler incelendiğinde kişilik ve çevresel faktörlerin önemli olduğu görülmektedir. Kişilik faktörüne göre; girişimciliğin gelişmesinin, ekonomik güdülerden ziyade kişilerin başarma ihtiyacına bağlı olarak geliştiği belirtilmektedir.

57

Genel anlamda hiçbir kültürün tamamıyla girişimciliğe karşı veya girişimcilikten yana olmadığı belirtilmektedir. Bununla birlikte Türkiye'nin geç sanayileşen bir toplum olması, devlete bağımlı iş sisteminin özelliklerini taşıması, düşük güven ve yetersiz toplumsal sermeye birikimine sahip olması vb. etkenlerden dolayı, ülkemizde girişimciliğin gelişimini kısmen engellendiği söylenebilir.

• Çevresel faktöre göre ise; girişimcilik bireysel özelliklerin yanı sıra ortaklaşa davranış değerleri çerçevesinde ortaya çıkıp var olabileceğidir. Birey, içinde yaşadığı toplumun egemen kültürel değerlerinin bir taşıyıcısı olduğundan, girişimcilik ruhunun oluşmasında bireyin kültürel özelliklerinin önemli bir yeri vardır (Yazıcı ve Şahin, 2006: 19–20).

• Buna göre, daha çok devletle doğru ilişkiler kurarak belirsizlikler karşısında tedbirli olmak, aynı zamanda yine devletin sağladığı fırsatları değerlendirerek kısa dönemli spekülatif kazanca odaklanmak ve ticareti sanayiye öncelemek, girişimci davranışının tipik özellikleri olarak ortaya çıkmaktadır (Yazıcı ve Şahin, 2006: 21–22).

- Bu durumun bölgeler açısından da farklılıklar gösterdiği bilinmelidir.
- Yani devletçi uygulamaların baskın olduğu yerlerde girişimciliğin gelişmesi teorik olarak yetersiz olmuştur denilebilir.

- Az gelişmiş ülkelerde, küçük işadamlarına kredi vermede en güç sorun, birçoklarının iş şöhretine verdikleri önemin yetersiz oluşudur.
- Gelişmiş ülkelerde iş şöhretine (goodwill) bir işletmenin en değerli aktif unsurlarından biri gözüyle bakılır.

- Girişimci kişilerin yetişmesi veya girişimci ruhunun oluşabilmesi yeni bir kültürün oluşmasını gerektirmektedir.
- Bu nedenle toplum yapısının ve bakış açısının da değişmesi zorunludur.
- Bu ise uzun süreli bir süreçtir.

 Az gelişmiş ülkelerde sözü edilen anlamda bir dürüstlük ve güven ikliminin gerçekleştirilmemiş olması kalkınmayı geciktiren en önemli etmenlerden biridir.

Gelişmiş Batılı ülkelerde, bu geleneksel hava yerleşmiş bulunduğundan formaliteler azalmış, emek ve diğer harcamalardan tasarruf edilmiş, insanların sermayeleri ile emeklerini bir araya getirerek üretim güçlerini arttıran ortaklıklar yaygın bir hal almıştır.

- lşi sürdürmenin en önemli yollarından birisinin olumlu tavırlar olduğunun bilincinde olma
- Hızlı bilgi değişimi sayesinde değişimle iç içe yaşayabilmelidir

Girişimcinin Özellikleri

Üzerinde büyük oranda uzlaşılan bir tanıma göre girişimcilik; yeni veya mevcut (kurulu) bir organizasyon içerisinde, yaratıcılık ve yenilik yapma yoluyla değer yaratmak üzere bir fırsatın ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi, kaynakların veya girişimcinin konumuna bakmaksızın bu fırsattan yararlanma sürecidir.

- Pazarını dünya pazarı olarak algılayan,
- Rekabeti benimseyen ve olumlu yönde kullanabilme yeteneğine sahip olmalıdır
- Geçmiş deneyimlerinden eğitici sonuçlar çıkaran bir eğilime sahip olmalıdır

67

- Yüksek düzeyde başarı güdüsüne sahip olmak
- ▶ Hesaplı risk üstlenen (Risk Yönetimi)
- Işlerini sonuçlandırmak için kişisel sorumluluk üstlenme becerisi

- Mücadeleye atılma heyecanından zevk almalı
- Müşteri ve ürüne bir arada motive olabilme
- Fırsatları enteresan ve kârlı işlere dönüştüren bir kişiliğe sahip olma

 Gündelik düşünceler, değişen tavırlar ve kendi önyargılarından etkilenmeksizin olayları yorumlayabilme yeteneğine sahip olmak

Girişimcilik

Ekonomik Çıkarlar

INSAN

Sosyal Çıkarlar

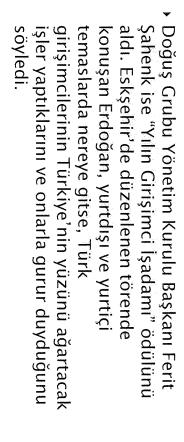
(Sosyal

sorumluluk)

Yönetim

- Beyaz Altın Türkiye Girişimcilik ödülleri dağıtıldı
- ESKİŞEHİR AA Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Beyaz Altın Türkiye Girişimcilik ödülleri kapsamında "Dünya Barış Girişimcisi" ödülüne layık görüldü.

- Girişimciler konfederasyonu
- Girişim Bilgi Sistemleri

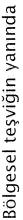

9

• Ödülünü Erdoğan'ın elinden alan Ferit Şahenk, Başbakan'ın huzurunda konuşurken her zaman "iki kilo ter attığını" belirtti ve "Bunu ne olur normal karşılayın. Bu, biraz büyüklerimizin önünde konuşurken dikkat etmemize, biraz da aile terbiyesine bağlı" ifadesini kullandı.

- Karabük Özel Sektör Haddeciler Derneği
 - ▶ Milletvekilleri ve Validen ilgi bekliyor.
- Kardemir'den istediği özeliklerde ve şartlarda demir alamadığından

Fnerji dolu, dinamik bir nüfusa sahip Türkiye'nin daha fazlasını başarabileceğine inandığını dile getiren Şahenk, "Yeter ki inanalım, birbirimize sahip çıkalım" dedi. Törende "Yılın Girişimci İş Kadını" ödülünü Pınar Eczacıbaşı, "Yılın Bürokratı" ödülünü ise THY Genel Müdürü Temel Kotil aldı.

- Sektörel ve Proje bazlı teşvik
- Yabancı sermaye ile ortaklıkta pazar hazır oluyor. (pazarlamayı onlar yaptığından gibi)
 - Otomotiv sektörü bu konuda birinci

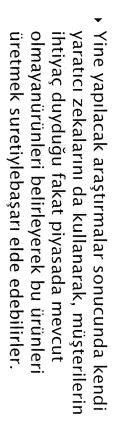
BAŞARI FAKTÖRLERİ

1. İş Olanaklarının Bulunması

 İş olanağının bulunmasından kasıt, ihtiyaç duyulan bir alanda yatırımın bulunmayışı olabileceği gibi, mevcut yatırımların müşteri ihtiyaçlarını yeterince tatmin edememesi de olabilir.

 Girişimciler, yapacakları Pazar araştırmaları ile müşterilerin mevcut ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların var olan yatırım veya ürünlerle yaterince karşılanıp karşılanmadığını tespit etmelidirler.

• Fırsat girişimciliği ve yaratıcı girişimcilik şeklinde iki kısımda incelediğimiz girişimciler, ya piyasada oluşabilecek fırsatları kollayarak ya da müşterilerin olabilecek muhtemel ihtiyaçlarını önceden tespit derek, ilgili alanlara yatırım yapmak suretiyle girişimci niteliğini kazanırlar.

 Burada dikkat edilecek bir konu da, potansiyel rakiplerin rekabet güçleridir.
Girişimci, rakiplerin rekabet güçlerini ve kendi kaynalarını da dikkate alarak, pazarın tümünü veya belli bir bölümünü kendisine hedef pazar olarak seçmelidir. • Bazen kriz ortamlarında bazı ürünlerin satışları artabilirken, bazen de, bir pazarda ürüne ilişkin kıyasıya yaşanan bir rekabetin sonunda bazı işletmelerin pazardan çekilmek zorunda kaldıkları dönemler o işe atılmak için en uygun dönemler olarak değerlendirilebilir.

2. İşe Başlamak İçin Uygun Zamanın Seçilmesi

• İşe başlamak için uygun zamanın seçilmesi, önemli başarı faktörlerinden biridir. Burada önemli olan, yatırım yapılacak olan alanda yatırım yapmak için en uygun dönemin seçilebilmesidir.

• Ekonomik konjonktürün iyi okunabilmesi, ödeme gücü ve talep düzeyine ilişkin doğru tahminlerde bulunabilmesi, zamanın seçiminde son derece önemlidir. Durgunluk döneminde iş gücü ücretleri düşebilir ve bu durum maliyetlerin düşük olacağı anlamına qelebilir.

 Fakat durgunluk dönemlerinde düşük ücretler veya daha kötüsü yaşanacak iştem çıkarmaları, satın alma gücünün azalacağının da bir göstergesidir.

 Bu da şiddetli rekabeti ve bazı firmaların piyasadan çekilmek zorunda kalmalarını beraberinde getirebilir.

> Ekonomi iyiye giderken, her sektörde işlerin iyi olacağını söylemek de çok rasyonel olmayacaktır. Ekonomik göstergeler iyileşmesine rağmen, sektörel bazda bazı olumsuz durumların yaşanması söz konusu olabileceği gibi, aynı sektörde piyasanın kaldıramayacağı kadar 50 sayıda kuruluşun piyasaya girmesi de mümkündür.

3. Yönetim Yeteneği ve Tecrübesi

Yönetim, sadece beşeri faktörlerin değil, işyerindeki bütün kaynakların planlanmasını, yönlendirilmesini ve koordine edilmesini kapsayan, geniş kapsamlı bir kavramdır. Yönetimin sanat mı yoksa bir bilim mi olduğuna dair tartışmalar yaşanmış olmakla birlikte, girişimcinin taşıması gerekn en önemli niteliklerden birisi olduğu göz ardı edilemez bir gerçektir.

9

89

• Tecrübe, bir süreç boyunca insanların karşılaştıkları olay ve durumlar sonucunda elde etmiş oldukları, çoğu öğrenilerek elde edilemeyecek olan kazanımlardır. Yönetim yeteneği tecrübe ile de birleştirildiğinde, girişimci sorunların üstesinden rahatlıkla gelebilecek, yeni durumlara kendisini ve işletmesini uyarlayabilecektir.

Işletmenin kurulması için gerekli olan sermaye yatırım sermayesi, işe başladıktan sonra ilk kazançlar elde edilinceye kadar geçecek süre içerisinde gereken harcamaları yapmak üzere ihtiyaç duyulan para tutarı ise çalışma sermayesi olarak anımaktadır.

4.Öz Sermaye ve Kredi Olanakları

• Öz sermaye ve kredi olanakları yapılacak her işin bir bedeli vardır ve bu bedel ancak ödendikten sonra, yatırımlardan bir getiri elde edilebilir.

Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi

Bir işe başlamadan önce, bu iş için gerekli olan sermaye tutarının gerçekçi bir biçimde hesap edilmesi gerekir. Girişmci bu kaynağın tamamına sahip olmayabilir. İhtiyaç duyulan sermayenin, girişimcinin olanaklarını aşan kısmı, kredi veya çeşitli borçlanma yöntemleri ile elde edilebilir. Yatırımın geri dönüş oranı ve borçlanma fiyatı dikkate alınarak girişimci bir tercihte bulunur.

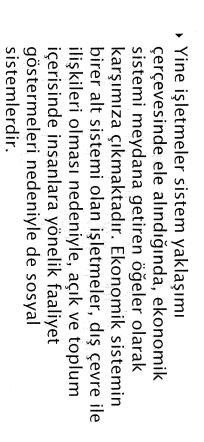
· İşletmelerin çoğunun kara geçmek için belşli bir dönem beklemek zorunda olmaları ve özellikle küçük işletmelerin kara geçinceye kadar ailenin geçimini sağlama yükümlülüğü de dikkate alınarak, işe girişmeden önce, yatırım bittikten ilk kazançlar elde edilene kadar geçecek olan sürenin iyi tahmin edilmesi gerekir. Bu arada borçların geri ödeme sürelerinin de dikkate alınması zorunludur.

5. Riske Karşı Sigorta

97

Literatürde işletmelerin çevre şartlarından birisi olarak da çevresel belirsizlik ifade edilmektedir. Çevresel belirsizlik, doğal afetler veya krizler gibi beklenmeyen durumları da içine alacak şekilde pazarda, özellikle dış unsurlardan kaynaklanacak farklılıkları, işletme faaliyetlerini etkielyecek tehdit ve bazen de fırsatları kapsamaktadır.

 Öz kaynaklar ve borçların uygun oranlarda bir araya getirilmesi esastır. Bu oran için genellikle, sermayenin hiç olmazsa %60'ının kaynaklardan karşılanması gerektiği ve çalışma sermayesinin de, bir yıl daha doğru olmakla birlikte, en az altı aylık bir faaliyeti sağlayacak miktarda olması kabul görmektedir.

Çoğunlukla kendi kaynakları üzerinde tasarruf edebilen işletmelerin bazen siyasi ve politik çevre şartlarını da etkileyemeyecekleri ve yönlendiremeyecekleri başka gelişmelerle de karşı karşıyadırlar.

BAŞARISIZLIK FAKTÖRLERİ

1. Kuruluş Yerinin İyi Seçilmemiş Olması

Kuruluş yerinin bazen bilgisizlik nedeniyle bazen de farklı yaklaşımlarla rasyonel bir şekilde belirlenmediği işletmeleri çevremizde sı kça görmekteyiz. Kuruluş yeri girişimciler açısından, işletme kurmanın en önemli ve detaylı inceleme ve araştırmayı gerektiren aşamalarından birisidir.

Başarı faktörü olarak riske karşı sigorta, gelişmelere hazırlıklı olma ve değişikliklere uyum sağlamayı ifade eder. Bunlar, doğacak fırsatların değerlendirilmnesi şeklinde olabileceği gibi, beklenmeyen durumlarda işletmenin düşebileceği sıkıntılar dikkaye alınarak, işletme faaliyet ve kaynaklarının sigorta kapsamına alınması (yangın, doğal afet vs. sigortalan) şeklinde olabilir.

Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi

Yer seçim kriteri dikkate alınarak, yapılacak Pazar araştırması ve etütlerle belirlenebilecek olan kuruluş yeri ile ilgili detaylı bilgileri kuruluş yeri konusunda ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

9

Rekabet Faktörlerinin Dikkate Alınmaması

 İşletmeler pazarda, lider, izleyici, meydan okuyucu gibi farklı pozisyon veya konumlarda faaliyet gösterdikleri gibi, pazarın yapısı da, monopol, tam rekabet piyasası gibi farklılıklar göstermektedir.

Girişimci, işletmeyi kurup faaliyet göstereceği pazarı belirlemeden önce, rakiplerini araştırmalı, yapacağı, örneğin bir Swot Analizi ile, rakiplerine olan üstün ve zayıf yönlerini ortaya koymalıdır. Bu doğrultuda rekabet edebileceği, amaçlarına ulaşabileceği bir pazarı tercih etmelidir.

 Pazara yeni giren bir girişimci, kendi kaynakları ile birlikte, rakipleri ve piyasa yapısını da dikkate alarak, kendisine bir hedef pazar belirlemelidir. Hedef pazar, işletmenin kaynaklarını yönlendireceği pazar bölümünü ifade etmekte olup, bu bazen pazarın tamamı bazen de, işletme kaynakları yetersiz veya rekabet şiddetli ise, belli bir bölümü olabilir.

Rakipler, aynı zamanda işletmenin yakın çevre faktörlerinden birisidir. Çoğu benzer mal veya hizmetleri piyasaya süren rakipler, işletme faaliyetlerini yakından ilgilendirir. Rakip ürünlerin üstün yönleri, rakiplerin tutundurma çabaları için yaptıkları harcamalar, fiyat düzeyi ve sahip oldukları dağıtım kanalları, işletmenin başarı şansının belirleyici unsurlarıdır.

s 10

70

 Şayet rakipler, kaliteli ürüne sahip, fiyatları düşük ve reklam vb. çabalar için yoğun harcamalar yapabiliyorlar, aynı zamanda, kurdukları dağıtım ağları ile piyasayı kontrol edebiliyor ve faaliyetlerini etkin bir biçimde sürdürebiliyorlarsa, bu rakiplerle rekabet etmek oldukça zordur. Güçlü rakipler karşısında işletmelerin benimseyebilecekleri bir başka strateji de özel pazar bolümü (niches marketing: niş pazarlama) uygulamasıdır. Niş pazarlama, pazarlama eylemlerinin, pazar bölümünün daha alt türdeş (homojen) bölümlerine yönlendirilerek, müşterilerin özel ihtiyaçlarını karşılamak suretiyle rekabet avantajı elde edilmesini ifade eder. Sadece haber kanalı olarak CNN ve çizgi film kanalı olarak FoxKids buna örnek olarak gösterilebilir.

Girişimci ancak gerekli beşeri ve fiziksel unsurlara sahipse, böyle bir pazara girmelidir. Aksi halde, bu pazara ya girilmemeli ya da pazarı bölümlendirerek, bir pazar bölümünün ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılayıp, rakiplerine o pazar bölümünde üstünlük sağlamayı düşünmelidir.

rekabette ılımlı veya pasif tutumu tercih ederek, belli bir pazar payı ile yetinmek koşuluyla pazarda yer ala-bilirler. Aktif rekabete girişmedikleri için fazla,yıpranmaz ve güçlü firmaların baskısı ile pazardan silinip gitmezler.

3. Sermaye Yetersizliği

Sermaye kavramı, işletmenin kurulup işe başlaması için gereken parasal değeri ifade eden *yatırım sermayesi* ve işletme faaliyetlerine bağladıktan, ilk kazancını elde edinceye kadar geçen süre içerisinde yapılacak ödemeleri karşılamak için gereken *isletme sermayesi* olmak üzere iki kısımda incelenir.

Girişimcilerin bir kısmı, fizibilite etütlerini gerektiği hassasiyetle yapmamakta, bunu bir külfet olarak görmekte, işletme disiplininde "koyun ekonomisi" olarak da bilinen, başkası kar ediyorsa ben, de ederim anlayışıyla işe girişmektedirler. Bu konuda çoğunlukla, Anadolu'nun geneline yayılmış un fabrikaları ve Karadeniz kıyılarındaki balık yağı fabrikaları örnek verilmektedir.

Girişimcilerin en önemli başarısızlık nedenlerinden birisi de, yeterli sermayedir. Günümüzde, özellikle isletme sermayesi yetersizliği nedeniyle işletilemeyen, atıl bekleyen veya düşük kapasite kullanım oranıyla çalışan pek kurtuluş bulunmaktadır. Bu durum, Erzurum'da, küçük ve orta ölçekli işletmeler üzerinde yaptığımız bir çalışmada, tarafımızdan bizzat tespit edilmiştir.

Bu anlayışla yatırıma başlanınca, girişimcinin sermayesi yatırım sona ermeden bitebilmektedir. Böylece, kimi girişimciler yüksek fiyatlı kredilerin altına girmekte ve daha sonra da bunları ödeme güçlüğü yaşayabilmektedirler.

• Girişimciler, yatırım için gerekli sermayeyi hesaplasalar bile, işletme sermayesini gözden kaçırabilmektedirler. Bu yüzden, işletme kurulduktan sonra, işletme sermayesi yetersizliği nedeniyle, faaliyete geçilememekte veya eksik kapasiteyle çalışılmaktadır. Bu da birim maliyetleri yükseltmekte, rekabet gücünü zayıflatmaktadır.

4.1. Ticaret Bilgisinin Yetersizliği

Her girişimci aynı düzeyde ticaret bilgisine sahip olamamaktadır. Kimi girişimciler aileden gelen bir ticaret bilgisine sahipken, kimisi de bu konuda eğitim alarak belli bir birikime sahip olabilirler.

4. Kişisel Unsurlar

• Girişimcilerin başarsızlıklarında, saydığımız dışsal unsurların yanında, bizzat kendilerinden kaynaklanan bazı eksiklikler de etkili olmaktadır. Kişisel başarısızlık unsurları olarak değerlendirebileceğimiz bu faktörler, iki başlık altında aşağıda incelenmiştir.

 Oysa hiçbir eğitim almadan ve ticaret alt yapısına sahip olmadan da bazı kişiler, yatırım yapabilmektedirler.

 Bu şekilde işe girişen bazı girişimcilerin başarılı oldukları da görülebilmektedir. Oysa, yoğun rekabet şartlarında başarılı olabilmek için belli bir bilgi birikimine sahip olmak zorunludur. Bu konuda, teorik eğitimin, pratik uygu-lama ve tecrübelerle desteklenmesi gerekir.

 Zira, işletmeler artik oldukça karmaşık bir yapıya bürünmüşler, bunun sonucu olarak da, işletme fonksiyonlarının yerine getirilmesi, aynı aynı uzmanlıkları gerektirmeye başlamıştır.

> KOBI girişimcilerinin çoğu teknik kökenlidir; fakat bir girişimcinin belli bir konuda birikime veya beceriye sahip olması çoğu kez yeterli olmamaktadır.

Yani bir girişimcinin iyi bir torna ustası veya aşçı olması yeterli değildir. Yönetim ve diğer işletme fonksiyonları konusunda da belli bir bilgiye sahip olması, her bir işletme fonksiyonu için yeterli bilgiye sahip, deneyimli personeli istihdam etmesi gerekmektedir. ₊ 12

4.2. Hazırlıklı Olmadan İşe Başlamak

Yeterince deneyime sahip olmayan kişilerin, gereken hazırlıkları da yapmaksızın, zaman zaman bir i§e soyundukları görülmektedir. Cesaret girişimci açısından son derece önemli bir niteliktir.

Özellikle, konjonktürün olumsuz gelişme gösterdiği dönemlerde, bu risk daha yüksek olacaktır. Yüksek riske rağmen, karşılaşılan fırsatın bir daha ele geçmeyeceği veya önemli ölçüde kar elde edileceği gibi, düşüncelerle girişimciler, yeterince hazırlık yapmadan yatırım kararı alabilmektedirler.

yüzde doksanı cesarettir" §eklinde yaygın bir görüş, vardır. Girişimcinin en önemli niteliklerinden birisi cesaret olmakla birlikte, hazırlıklı olmadan, yalnızca cesaretle is, hayatına atılmak, cesaretin sağlayacağı avantajı da riske dönüştürmek anlamına gelir.

5. Yetersiz Zaman

oballikle dinamik piyasalarda, tüketici zevk ve tercihleri kısa sure içerisinde önemli değişiklikler gösterebilmektedir. Böyle durumlarda, girişimcinin düşünmek için çok vakti olmayabilir. Zamanın geni§ tutulması, fırsatın kaçırılmasına neden olabilir. Fırsatın kaçırılmanın acele alınan kararlarda da başarısızlık riski yüksektir.

 Zaman problemi, işletme kurulduktan sonra da önemini devam ettirir. Girişimciler, özellikle küçük işletmelerde, işin patronluğu yanında, işletmede belli görevleri de yerine getiren kişiler olarak karşımıza çıkmaktadırlar.

9 72

 Bu yüzden, bütün bu işlerin yerine getirilmesinde zaman darlığı ya§anabilir. Burada girişimciye düşen, yetki ve sorumlulukları, çalışanlar arasında uygun bir bicimde bölüştürmek ve koordinasyonu sağlamak olacaktır

→ 33

Daha karmaşık bir yapıya sahip olan büyük işletmelerde, her bir bolümün sorumluluğu, yetki ile de örtüşecek şekilde, konusunda uzman kişilere verilmişken, küçük isletmelerde girişimci, hem yönetici hem de pek çok birimin sorumlusu olarak çalışmaktadır.

